No. 274. 1848.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 4,50; voor de buitensteden *f* 5,50; franco door het geheele Rijk. *Brieven, Gelden*, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

ZATURDAG, 11 MAART.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1,00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents per regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents ze gelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

STATISTIEK.

12e LIJST.

BEVOLKING VAN HET RIJK,

op den 1e Januarij 1840 (1).

In het geheel	**2,859,208**
Katholijk deel der Bevolking	**1,100,199**
Niet-Kath. „ „ „	**1,759,009**

Verhouding: 2 Katholijken tegen 3 Protestanten.

XXVII. Koninklijk Nederlandsch Instituut.

Van Wetenschappen, Letterkunde en Schoone Kunsten.

Beschermheer	Z. M. de Koning (2).	p
Algemeene Voorzitter gedurende het Instituut-jaar van April 1847 tot April 1848	J. van Lennep.	p
Algemeene Secretaris	A. des Amorie van der Hoeven.	p
Algemeene Penningmeester	J. van Hall	p
Eerste Bibliothecaris	D. J. van Lennep.	p
Onder-Bibliothecaris	D. Groebe.	p

Secretarie.

Commies	L. C. Engel.	p
Klerk	D. Groebe.	p
Bode	J. van der Haas.	p

Eerste Klasse.

Eerste Afd.	A. van Beek.	p
	G. J. Verdam.	p
	J. C. Rijk (*rustend lid.*)	p
	F. Kaiser.	p
	F. J. Stamkart.	p
Tweede Afd.	J. P. Delprat.	p
	A. Lipkens (*rustend lid.*)	p
	C. J. Glavimans.	p
	G Simons.	p
	W. N. Rose.	p
Derde Afd.	G. J. Mulder.	p
	R. van Rees.	p
	A. H. van der Boon Mesch.	p
	J. van der Hoeven.	p
Vierde Afd.	J. Kops (*rustend lid.*)	p
	C. G. C. Reinwardt.	p
	J. G. S van Breda.	p
	H. C. van Hall.	p
	W. H. de Vriese.	p
	A. Brants.	p
	F. A. W. Miquel.	p
Vijfde Afd.	G. Vrolik.	p
	G. Sandifort.	p
	A. Numan.	p
	C. J. Temminck.	p
	J. van Geuns.	p
	J. L. C. Schroeder van der Kolk.	p
Voorzitter	J. van Geuns.	p
Vaste Secret.	W. Vrolik.	p

Tweede Klasse.

Eerste Afd.	D. J. van Lennep.	p
	M. Siegenbeck.	p
	J. de Vries.	p
	H. Tollens, Cz.	p
	H. A. Spandaw (*rustend lid.*)	p
	J. van 's Gravenweert.	p
	B. H. Lulofs.	p
	J. H. Halbertsma.	p
	Js. da Costa.	p
	A. Bogaers.	p
	B. ter Haer.	p
Tweede Afd.	P. A. Brugmans.	p
	H. W. Tydeman.	p
	A. de Vries.	p
	J. C. de Jonge.	p
	W. Broes (*rustend lid.*)	p
	J. van Lennep.	p
	S. de Wind.	p
	G. Groen van Prinsterer.	p
	H. Beijerman.	p
Voorzitter	J. van Lennep.	p
Vaste Secret.	A. des Amorie van der Hoeven.	p

Derde Klasse.

Eerste Afd.	D. J. van Lennep.	p
	P. Hofman Peerlkamp.	p
	J. Bake.	p
	J. Geel.	p
	T. Roorda.	p
	S. Karsten.	p
	C. G. Cobet.	p
	P. J. Veth.	p
Tweede Afd.	A. van Goudoever.	p
	W. A. van Hengel.	p
	J. Bosscha.	p
	N. C. Kist.	p
	P. van Limburg Brouwer.	p
	A. C. Holtius.	p
	H. J. Rooijaards.	p
	C. Leemans.	p
Derde Afd.	M. C. van Hall.	p
	J. Teissèdre l'Ange.	p
	C. J. van Assen.	p
	J. van Hall.	p
	S. Muller.	p
	J. R. Thorbecke.	p
	J. de Bosch Kemper.	p
Voorzitter	J. Muller.	p
Vaste Secret.	C. A. den Tex.	p
Direct. van het Penningkabinet	D. J. van Lennep.	p

Vierde Klasse.

Eerste Afd.	C. A. den Tex.	p
	H. H. Klijn.	p
	H. Six van Hillegom.	p
	J. Z. Mazel.	p
	D. D. Buchler.	p
	J. de Vos, JBz.	p
Tweede Afd.	L. Moritz.	p
	A. Broudgeest.	p
	J. W. Pieneman.	p
	D. P. G. Humbert de Superville (*rustend lid.*)	p
	L. Royer.	K
	B. Kruseman.	p
	A. B. B. Taurel.	K
	A Schelfhout.	K
	J. A. Kruseman, Jz.	p
	N. Pieneman.	p
	A. Waldorp.	O
	B. C. Koekoek.	p
Derde Afd	J. D. Zocher.	p
	Z. Reijer.	p
	M. G. Tetar van Elven.	K
Vierde Afd.	J. W. Wilms.	p
	J. G. Bertelman.	p
	J. B. van Bree.	K

Nog zijn in 1847 verkozen tot leden van de

Eerste Klasse	R. Lobatto.	O
	J. C. Pilaar.	p
	S. Buijsing.	p
	L. J. A. van der Kun.	K
	A. J. d'Ailly.	p
Tweede Klasse	Is. An. Nijhoff.	p
Derde Klasse	P. Hofstede de Groot.	p

Recapitulatie. *Koninklijk Nederl. Instituut.*

5 Personen bij het Bestuur. Allen Protestant.
4 Ondergeschikten. Allen Protestant.
34 Leden van de 1e Kl., 32 Prot., 1 Kath, 1 Onb.
23 Leden van de 2e Kl., Allen Protestant.
27 Leden van de 3e Kl., Allen Protestant.
24 Leden van de 4e Kl., 18 Prot., 5 Kath., 1 Onb.

(1) Op den 1 Januarij 1846 bedroeg het cijfer der bevolking van het rijk 3,053,984 zielen. Het zielental der Katholijken was op den 1 Januarij 1846 1,167,451.

(2) P beteekent Protestant; K Katholijk; O Onbekend.

AMSTERDAM, 10 Maart.

Wij hebben in ons nummer van jl. Dingsdag medegedeeld eenige zinsneden uit den zendbrief van Mgr. van Gerra aan de geloovigen van de Hollandsche zending. Het is daaruit gebleken, welke de leer der katholijke Kerk is omtrent de naastenliefde. Ook de rondgaande brief van Mgr. van Emaus, vicarius apostoliek van 's Hertogenbosch, draagt daarvan het ondubbelzinnig bewijs. Wij achten het daarom van belang ook een gedeelte van deze bulle onder de oogen onzer lezers te brengen. Zij zullen daarbij tevens de gelegenheid vinden, te zien, welke de moraal is, die de kerkvoogden van Nederland hunnen geloovigen inprenten. Liefdeademend voor allen, alleen sprekende tot hunne onderhoorigen, zonder op eenige andere gezindheid te wijzen, zijn zij alleen bezorgd voor het opwekken van ware godsvrucht en het behoud der goede zeden.

De zendbrief van Mgr. van Emaus spoort de geloovigen aan tot vernieuwing der vruchten, die zij bij het laatste jubilé hebben geplukt, te weten vernieuwing van geest en hart. Hij geeft eenige middelen aan de hand om dat doel te bereiken, en den ijver der geloovigen voor het gebed prijzend, gaat hij aldus voort:

»Ach, B. G.! toont, bidden wij u, ook nog heden dienzelfden stichtenden ijver! vernieuwd voor ons en uwe waardige Herders en Zielzorgers, dien zaligen troost, voor uzelven dat onschatbaar geluk. Herneemt, ondersteund door de goddelijke genade, met nieuwen moed de oefeningen van godsvrucht; want het is daardoor, gelijk de H. Bernardus zegt, dat *gij den inwendigen mensch zult vernieuwen* (1), of ter vernieuwing voorbereiden. Legt u dan toe, B. G.! op de versterving en het naauwgezette onderhouden van de Vaste, indachtig, dat het thans, niet gelijk op andere tijden een enkele raad, maar wel degelijk een streng gebod is, op goddelijk gezag, ons allen voorgeschreven! Legt u toe naar uw vermogen op de werken van liefde en barmhartigheid; overtuigt de wereld door uwe christelijke liefde, dat gij het voortdurend kenteeken der ware leerlingen van Jesus bezit; doet wel aan de huisgenooten des geloofs niet alleen, maar, gelijk de Apostel er zoo uitdrukkelijk bijvoegt, aan allen, wie zij ook zijn mogen (2); daar allen uwe naasten zijn, die gij in en om God moet liefhebben als u zelven. Sluit niemand uit van uwe weldadigheid en mededeelzaamheid; want *door zulke offers zult gij aan God behagen*, en zijne genade over u aftrekken (3)!

»Eindelijk legt u thans bijzonder toe op een vurig en aanhoudend gebed, in vereeniging, nu niet slechts met de geloovigen uwer gemeente, maar met al de Katholijken van de geheele wereld, die in dezen heiligen tijd in rouw en boetvaardigheid, den troon der goddelijke barmhartigheid naderen. Oefent u in het zalig overdenken van het heilig lijden van Jezus, en van de goddelijke waarheden, welke u door uwe herders worden voorgesteld; doordringt u meer en meer van de eeuwige belangen uwer ziel, gaat te dien einde dikwerf in uw gemoed; maakt naar het voorbeeld van den grooten Apostel eene vergelijking over u zelven....

O dit overzigt, dit zalig onderzoek zal u den waren staat uwer ziel doen kennen..... en, in het besef van onstandvastigheid, van ondankbaarheid, misschien van trouweloosheid..... u voor God vernederen, en verlangend doen uitroepen: *Ach! wie geeft mij, om op nieuw in dien zaligen toestand geplaatst te worden, waarin ik mij voor eenige maanden bevond!....* (5) En ziet! op de beschouwing der overvloedige middelen, welke wij hebben opgenoemd en Gods goedheid u wederom in dezen tijd aanbiedt, hebt gij reeds tot die geestelijke vernieuwing van geheel u zelven besloten: »*Dixi:* »*nunc cœpi* (6), *ik heb het gezegd: nu, nog heden,* »*ga* ik voor goed *beginnen* en van leven veranderen: »*nova sint omnia. corda, voces et opera* (7) Ik ga

(1) S. Bern. de lib. arb. cap. XIV.
(2) Gal. VI: 10.
(3) Hebr. XIII: 6.
(4) 2 Cor. X: 12.
(5) Lib. Job XXIX: 2.
(6) Psalm LXXVI: 11.
(7) In Hymn. *Sacris Solemniis.*

»mij op eene volkomene vernieuwing van mijn vorige »besluiten, van al mijne vroeger zoo goed begonnen »oefeningen toeleggen: Vernieuwing *van gedachten*: »niet meer op het ijdele, het nietige *dezer wereld*, »*wier gedaante voorbijgaat* (8) maar *de jaren der eeuwig-* »*heid*, het stuk mijner zaligheid ga ik rijpelijk *over-* »*wegen* om mij daarnaar alleen te regelen (9): ver- »nieuwing van *woorden*: niet meer tot onteering van »mijnen God en Schepper; niet meer tot kwetsing der »liefde of ontstichting van den naaste; maar *als Gods woor-* »*den* (10) tot lof van God, in zedigheid en eerbaar- »heid: — Vernieuwing van *werken*: niet meer in *over-* »*daad en ontucht, niet in twist en afgunstigheid*; »maar gelijk in den dag, in alle eerlijkheid, en als bekleed »met den geest van onzen Heer Jesus Christus (11).

O zegenrijke, o zalige vernieuwing, wier zoete vruchten u voor de toekomst zullen aansporen, om met grootere, en van maand tot maand, van dag tot dag, vernieuwde zorg, de heilige voornemens naauwkeuriger te betrachten, en *van de eene deugd in de andere voortgang te maken* (12)! Zalige vernieuwing, die in het onuitsprekelijk genot van een gerust geweten, met een blijd vooruitzigt op uw sterfuur en de eeuwige gelukzaligheid, u daarenboven Gods weldaden op aarde, èn voor u zelven, èn voor anderen, zal waardig maken!.....

»Het is in dit vertrouwen, dat wij volgens gewoonte in uwe godsvrucht bijzonderlijk aanbevelen, de geheele H. Kerk met haar zigtbaar Opperhoofd op aarde, den Stedehouder van Jezus Christus, Z. H. Pius IX; het vaderland met Z. M. onzen geëerbiedigden Koning en hoogstdeszelfs koninklijk huis; ten einde de goede God Zijne dierbare zegeningen over Kerk en Staat uitstorte, en ons allen van geestelijke en tijdelijke onheilen beware."

Wij hebben ons dezen morgen gehaast, in een buitengewoon nommer, heden nacht gedrukt, aan onze lezers kennis te geven van de voorstellen van grondwetsherziening, gisteren namiddag in de Kamer voorgedragen.

Het is de tijd niet, om ze nu reeds te beoordeelen. Maar wij kunnen toch het gevoel niet onderdrukken, dat bij ons, door een oogslag in de ontwerpen geworpen, pijnlijk is opgewekt; het is het gevoel van teleurstelling.

Eene karige hand biedt daarin eenig goed aan en tracht daarvan zoo veel terug te nemen, als mogelijk is. Ziedaar den indruk, dien de voorstellen maken, niet alleen bij ons, maar bij vele anderen, hier zoo wel als in de residentie.

Het doet ons leed. Wij hadden zoo gaarne gezien, evenzeer in het belang van den vorst als van het volk, dat eene gulle hand den standaard der vrijheid hadde aangegrepen, en dien geplant in den boezem van het volk.

Onze wensch is niet vervuld. Naar ons bescheiden oordeel begaat het ministerie een misslag, die vorst en volk even nadeelig zou kunnen worden.

Te Rotterdam is gisteren per stoomboot uit Londen eene aanzienlijke hoeveelheid goud aangebragt, voornamelijk bestemd voor Amsterdam.

Z. M. heeft benoemd tot rector-magnificus bij de hoogeschool te Utrecht voor het academiejaar 1848—1849 den Hoogleeraar P. J. de Fremerij.

Z. M. heeft aan den heer med. Dr. F. J. van Maanen eervol ontslag verleend uit de betrekking van raad-adviseur bij het ministerie van binnenl. zaken; zijnde hij tevens, met betuiging van 's Konings tevredenheid over de wijze, waarop hij zich van zijne functiën in die betrekking heeft gekweten, en tot erkenning van de door hem aan den lande bewezen diensten, benoemd tot staatsraad in buitengewone dienst.

Betreffende het regtsgeding van de *Hydra*, waarvan wij gisteren met een woord hebben melding gemaakt, leest men in de *Amsterd. Courant* onder dagteekening van gisteren het volgende meer uitvoerig verslag:

»Heden werd door de arr.-regtb. het vonis uitgesproken, gewezen in de zaak van het weekblad *de Hydra*, waarin, gelijk men weet, een artikel over *de aftreding des Ministers van Hall* en eenige andere artikelen, allen voorkomende in nommer 1 van dit jaar, aanleiding tot vervolging gegeven hebben. De regtbank heeft J. de V. als den redacteur en v. N. als den drukker en verspreider, schuldig verklaard aan *laster* en *hoon*, maar tevens verklaard, dat in de geïncrimineerde artikelen, hoe laakbaar ook, niet lag het misdrijf van *opruijing*.

»De beklaagden alzoo op *dit* punt van alle regtsvervolging ontslaande, heeft de regtbank hen wegens *laster* en *hoon* veroordeeld: *den redacteur* tot eene gevangenzitting van *drie maanden*, *f* 100 en daarenboven *f* 25 boete; *den drukker* tot *ééne maand* gevangenzitting *f* 25 en *f* 8 boete; voorts beiden solidair in de boeten, zoowel als de proces-kosten, invorderbaar bij lijfsdwang en ontzegging der regten van art. 42 c. p. gedurende 5 jaar. — Uit art. 225 der Grondw. en art. 4 van het besluit van den souvereinen Vorst van 24 Januarij 1814 (*Staatsbl.* n°. 17), heeft de regter afgeleid, dat *beiden* als *hoofddaders* moesten beschouwd worden, en zulks in strijd met het gevoelen van den officier van justitie, die in zijn requisitoir breedvoerig de meening ontwikkeld had, dat de leer van den Hoogen Raad (den *drukker* als *medepligtig* van den schrijver of redacteur aanmerkende), aangenomen in eene vroegere zaak tegen zekere uitgever *v. L.*, op de wet gegrond is en op juiste regtsbeginselen steunt. De regtbank heeft wijders het systema, dat het Openb. Minist. in dezen *ambtshalve* en zonder voorafgaande klagte des beleedigden konde vervolgen, aangenomen, op grond van art, 6 der wet van 1 Junij 1830 (*Staatsbl.* n°. 15), in verband met de feitelijke beslissing, dat de Heer Mr. *F. A. van Hall*, schoon thans afgetreden als Minister van Financiën, was gelasterd en gehoond als zoodanig, *ter zake* zijner ambtsverrigtingen, daargelaten nog, dat hij thans is Minister van Staat, en dus openbare autoriteit; — en heeft daarbij tevens de verdediging, »dat het voorname der geïncrimineerde artikel was overgenomen uit *den Burger*," niet aangenomen, als wordende dit uitdrukkelijk verboden bij art. 378 Wetb. v. Strafr.

»Het strekt ons tot een genoegen, en der Amsterdamsche burgerij tot eer, dat wij hier kunnen verklaren, dat, ofschoon eene ontelbare menigte volks door nieuwsgierigheid in en vóór het Paleis van Justitie was zaamgevloeid, er in de regtzaal en daarbuiten eene betamelijke orde geheerscht heeft, en allen, zonder eenig blijk van goed- of afkeuring te geven, geregeld zijn weggegaan, na de uitspraak van het vonnis."

(8) 1 Cor. VII: 31.
(9) Psalm LXXVI: 6.
(10) 1 Pet. IV: 11.
(11) Rom. XIII.
(12) Psalm LXXXIII: 8.

'sGRAVENHAGE, 10 Maart. Naar men verneemt wordt Z. D. H. hertog Bernard van Saxen-Weimar Eisenach, luitenant-generaal in Nederlandsche dienst, binnen kort in deze residentie verwacht.

Men wil weten dat Z. K. H. wederom met het kommandement van een gedeelte van het leger zal belast worden.

— Tot heden middag zijn aan de leden der Tweede Kamer nog niet rondgedeeld de ontwerpen en de Memorie van Toelichting betrekkelijk de verduidelijking der Grondwet. Het schijnt dat de *Staats-Courant* die stukken eerst heeft gebruikt vóór dat de afwerking voor de Kamer heeft kunnen plaats hebben.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 8 Maart. De rust blijft tot dusverre in Frankrijk ongestoord. Hoe lang dit duren zal is door niemand te bepalen. De kieswet, door het voorloopig bestuur uitgevaardigd, voldoet in geenen deele aan lieden van verstand, die naar eene ware, opregte en aan de groote belangen des volks voldoende vertegenwoordiging haken. Algemeen denkt men, dat de verkiezingen een chaos van verwarring zullen worden.

— In den *Constitutionnel* leest men het volgend beknopt verslag van de wijze waarop de aanstaande verkiezingen zullen plaats hebben:

De provisionele regering heeft haar decreet omtrent de verkiezingen voor de nationale vergadering gecompleteerd. Het zou vrij overbodig zijn, deszelfs bepalingen aan discussie te willen onderwerpen. De twee hoofdbeginselen, in dit verkiezingsstelsel vereenigd, zijn 1°. algemeene en regtstreeksche stemming; 2°. geheime stemming bij departementale lijsten. Dienvolgens is niet alleen ieder burger stemgeregtigd, maar zijne stem omvat ook al de afgevaardigden van zijn departement.

Vervolgens zullen stemopnemers, in de hoofdplaats van het canton bijeenkomende, eene algemeene lijst opmaken van de namen, door de kiezers van dat canton op hunne stembriefjes gebragt, en achter elken naam het cijfer der op denzelven uitgebragte stemmen plaatsen. Uit deze cantonale lijsten, naar de hoofdplaats van het departement overgezonden, zal vervolgens door andere stemopnemers eene algemeene departementslijst gevormd worden. De namen, die alsdan blijken de meeste stemmen ontvangen te hebben, mits dit getal eene zekere som, naar evenredigheid der departementale bevolking, overtreffe, zullen de volksvertegenwoordigers zijn.

Wanneer de algemeene departementslijst het getal niet bereikt, waarboven zij zich verheffen moet, dan zal er eene tweede stemming moeten plaats hebben. De instructiën, door de provisionele regering te geven, zullen moeten bepalen, of dit zelfde getal voor deze tweede stemming zal behouden worden. — In allen gevalle verwacht men uit deze wijze van stemming een aantal dubbele keuzen.

Het *Journal des Débats* maakt over dit verkiezingstelsel de volgende aanmerkingen:

Het is ons oogmerk niet, de fundamenteele bepalingen van het decreet aan eene ijdele kritiek te onderwerpen. De teerling is geworpen. Al de denkbeelden, welke de onderscheidene scholen der liberale partij zich sedert dertig jaar omtrent het verkiezing-stelsel gevormd hadden, zijn met dien éénen stoot overhoop geworpen. Er wordt geen bedrag van belasting-betaling, geen waarborg hoegenaamd meer gevorderd; met den eersten stap zijn wij aan het eind der logica gekomen. Frankrijk zal voor de eerste maal eene proef nemen van het algemeen stemregt. Eene ontzettende proef, men moet het bekennen; doch tevens eene heilrijke proef, zoo Frankrijk zich die onbeperkte vrijheid waardig toont! Wij hebben het meer gezegd, en onze gedachte is steeds dezelfde gebleven: de natiën hebben slechts één volstrekt regt, dat namelijk van zoo goed mogelijk bestuurd te worden.

»Wordt Frankrijk met het algemeene stemregt beter bestuurd, erlangt het daarmede meer vrijheid, meer orde, meer magt, en komt er uit die onmetelijke vereeniging van stemmen eene vergadering voort, vol kunde, gematigdheid en moed, ja — dan zal het vraagstuk opgelost zijn. Dan zullen wij bekennen verwonnen te wezen, niet alleen met de daad, maar ook regtens, en wij zullen de eersten zijn om te belijden, dat die waarborgen van gegoedheid en van bekwaamheid, welke de liberaalste schrijvers zoo zeer aanprezen, slechts ijdele vereischten en hoonende voorzorgen waren."

De *Ami de la Religion* uit zich over de verkiezingen in dezer voege:

»Het decreet, waarbij geheel Frankrijk wordt opgeroepen om eene nationale vergadering te benoemen, stelt grondslagen, die het algemeen stemregt slechts in schijn zullen doen bestaan.

»De stemming in de hoofdplaats van het canton zal onmisbaar de meeste platte lands kiezers van de stemming terughouden.

»De stemming volgens de lijsten zal de opregtheid der personeele keuze benadeelen. Men zal blindelings stemmen voor onbekende personen, of ter goedertrouw de namen nemen, die door een of ander committé worden opgegeven. Is het dan, tusschen die beide klippen in, niet te vreezen, dat de aanstaande verkiezingen ons niets anders zullen opleveren dan eene nieuwe wijze van bedriegelijk spel met den volkswil."

De *Union* zegt: »De steden zullen hun voordeel doen met en misbruik maken van de stemming zonder zich te behoeven verplaatsen. De groote steden zullen met al hunne zwaarte drukken op de plattelands bevolkingen, die in sommige departementen niet een enkelen vertegenwoordiger zullen hebben. Bordeaux met 90,000 inwoners, Marseille met 147,000 en Lijon met 143,000 inwoners zullen het omliggende platteland overheerschen. Men begint reeds te vreezen, dat de belangen van den landbouw kwalijk zullen vertegenwoordigd worden.

»Indien het slechts eene voorbijgaande wet, of een budget, hoe zwaar dan ook, betrof, zou de openbare meening zorgeloos de aanstaande verkiezingsproeve te gemoet gaan. Maar eene constitutie, welke ter eerste proefneming overgeleverd wordt aan eene vergadering, waarvan de middelmatigheid (welke nogtans de hevigheid niet buitensluit) het meest te vreezen zal zijn; dat noemen wij een gevaarlijk spel spelen."

— Bij besluit van het voorloopig gouvernement is bepaald, dat de nationale vlag hersteld zal worden op dezelfde wijze als zij was tijdens de vorige revolutie bij een decreet van de Nationale Conventie, volgens de teekening van den schilder David. De drie nationale kleuren, in drie gelijke banen verdeeld, zullen voortaan in de volgende rangorde worden geschikt: het blaauw langs den stok, het wit in het midden en het rood aan het einde.

— De *Moniteur* bevat de nota betreffende de zamenkomst van den Belgischen gezant met den heer de Lamartine, en voegt er bij:

»Wij zijn in staat te melden, dat de heer de Lamartine, als een eerste waarborg voor de voortdurende goede verstandhouding tusschen Frankrijk en België, den prins de Ligne de verzekering heeft gegeven van den diepen en onschendbaren eerbied van het Fransch gouvernement voor de onafhankelijkheid en nationaliteit van Belgie en voor de onzijdigheid, die de tractaten plegtig aan België hebben gewaarborgd."

— Die personen uit het volk, welke zich in de Tuileriën gelegerd hadden, hebben het kasteel bij capitulatie aan het bestuur overgeven. Hunne voorwaarde was, dat men hun de zakken niet zou nasnuffelen, en dat men hen als eerlijke lieden zou laten gaan.

Ook hadden eenige lieden zich meester gemaakt van den post van het stadhuis. De regering is niet bij magte geweest hen tot onderwerping te dwingen. Een hunner dreigde zelfs den maire met een pistool.

— Aangaande den hertog van Aumale en de prins van Joinville verzekert men, dat de beide prinsen, van hunne hoedanigheid als zoodanig afstand doende, hebben aangeboden, als eenvoudige burgers het Fransche vaderland te dienen.

— Het bureau van disconto, waarvan sprake was, is bij besluit van gisteren opgerigt, ter gemoetkoming aan handel en nijverheid door middel van voorschotten.

— De gezanten der verschillende staten van Italie hebben met den heer de Lamartine eene langdurige

zamenkomst gehad, waarvan echter nog niets is uitgelekt.

— Te Madrid heeft de Fransche revolutie een ligten tegenschok gehad. De kreet: Leve de republiek! werd gehoord, doch de oproerige menigte werd door de kavallerie spoedig uiteen gedreven.

— Men leest in de *Democratie pacifique*:

»Het wild uit het koninklijke park is in 1848 evenzoo verstoord en verjaagd als in 1830. Op het eerste gerucht van den opstand, hebben eene menigte ledigloopende stroopers en jagers van Parijs en de omliggende gemeenten een inval gedaan in de koninklijke hertenkampen en menageriën van Meudon, Marly, Versailles en St. Germain, alwaar terstond eene algemeene slagting begon van de fezanten, geiten en herten, die vier of vijf dagen duurde. Te Versailles zag men de arme hertjes, door het geweervuur verschrikt, den dood vinden in de drukst bezochte straten der stad.

— Te Toulon begint het vertrouwen te herleven. Al het werkvolk is tot den arbeid teruggekeerd.

— De maire van Lyon heeft doen aanplakken dat een aanzienlijk getal fabrikanten hem hun vast besluit hebben te kennen gegeven niet alleen om hunne werkzaamheden voort te zetten, maar zelfs om die uit te breiden zoo veel als hunne middelen zulks zullen toelaten.

— De mijnwerkers van de Loire en de straatmakers van Parijs hebben hun werk gestaakt. Zij vragen een hooger loon.

— De *Corsaire* bevat het volgende: »Men koopt een vaandel, gaat in massa naar het voorloopig gouvernement, dat, helaas! zooveel ernstige dingen op pooten te stellen heeft; men belemmert met een eindeloozen en ontijdigen stroom van woorden den gang der zaken, en stelt vooral in beginsel vast, dat de meest logische wijze van het werk te organiseren bestaat in zoo min mogelijk te werken.

»De burgers-koorzangers der kleine schouwburgen hebben gisteren hunne algemeene vergadering gehouden. Zij wenschen betaald te worden als de eerste sujetten en eischen, dat de opera's van 5 bedrijven tot 2 worden herleid.

»Morgen zullen de koffijhuisknechts vergaderen. In die bijeenkomst zal worden bepaald, dat de kopjes koffij, die onder de monarchie nog slechts halve koppen waren, nog op de helft zullen worden verminderd.

»De muziekanten willen, dat de Quadrilles met de patrenelle zullen eindigen.

»De huurkoetsiers eischen, dat een rid op 4 francs zal worden gebragt in plaats van 40 sous onder de voormalige regering. In alle geval willen zij, dat het rid slechts half zoo lang zal zijn dan vroeger., zoo dat, indien gij een rijtuig neemt aan het eene einde van de stad om naar het andere einde te rijden, men u in het midden der stad nederzet.

»Het volk, dat zooveel tijd besteedt aan het lezen der nieuwspapieren, eischt, dat de dagblad-artikels, even als alle andere zaken, de helft kleiner worden. Deze hervorming zal geenszins de slechtste zijn.

»PS Men verzekert op dat oogenblik, dat de laarzenmakers voortaan maar éêne laars willen leveren. Zij weten nog niet of het de regter of de linker is."

— Gérard, de leeuwendooder had in Algerië een jongen leeuw opgevoed, waarvan hij veel hield. Maar toen dit dier, grooter geworden zijnde, zich eenige vrijheden veroorloofd had, was Gerard genoodzaakt, zich van hem te ontdoen. De vrije zoon der woestijn werd in den Plantentuin te Parijs opgesloten. Thans is Gérard te Parijs en heeft verlof gevraagd om zijnen Hubert, zijn leeuw, te bezoeken, dien hij sinds 15 of 16 maanden niet had gezien. Dit werd hem toegestaan. Gérard en de personen, die hem vergezelden, waren nog ver van het hok van het edele dier, toen het, de stem zijns voormaligen meesters herkennende, in zijne kooi hevig heen en weder sprong, en vreesselijk begon te brullen. Toen de kooi voor Gérard werd geopend, wierp Hubert zich in de armen van zijn voormaligen vriend, die zoo verteederd werd, dat hij in onmagt viel. Zou Hubert voor deze dankbaarheid de vrijheid niet verdienen?

— Wel onderrigte personen bevestigen het volgende feit: Op het oogenblik dat Louis Philippe weder de Tuillerieën betrad, nadat hij de op het plein van het Carrousel aanwezige troepen geïnspecteerd had, ontwaarde de generaal Carbonel, dat de volksstroom het koninklijk verblijf ging overweldigen. Eensklaps riep hij: de koning is verloren, als men niet een oogenblik de aandacht van die massa menschen kan afleiden: Daarop ontrukte hij een nationale garde het geweer, trad eenige passen voorwaarts en gaf vuur op de menigte. In een oogenblik lag hij zelf ter neer geveld. Intusschen was zijn doel bereikt, en had hij aan Louis Philippe, die weinige minuten verschaft, die hem in staat hebben gesteld zich te redden, alvorens het gemeen zijne vertrekken binnenstormde.

— Onder de edele trekken der Februarij-dagen mag de volgende niet stilzwijgend worden voorbijgegaan. De heer Alain, een jong geestelijke, zag zich op het oogenblik der hevigste fusillade aan alle kanten bij de toegangen van het Carrousel terugstooten; eindelijk gelukte het aan zijne volharding door de reijen der soldaten heen te komen, en tot aan het Palais-Royal door te dringen in de grootste woede van den strijd. Tot het het hek van het paleis genaderd, werd hem de doorgang geweigerd. Inmiddels regende het kogels om hem heen, hetgeen hem echter niet belette zonder ophouden te smeeken van doorgelaten te worden. Eindelijk gelukt het hem, en nu zonder zich verder te bekommeren om de bloedige worsteling, staat hij gekwetsten en stervenden naar ziel en ligchaam bij, en hield nog daarmede vol, toen de strijd reeds een geruimen tijd was ten einde geloopen.

ENGELAND.

LONDEN, 8 Maart. De Chartisten van Leeds hebben in een adres hunne sympathie te kennen gegeven voor de Fransche republiek. De vergadering, waarin dit adres werd goedgekeurd, bestond grootendeels uit werklieden.

— De graaf en gravin van Neuilly (koning Lodewijk Philips en zijne gemalin) hebben de koningin Victoria op het paleis Buckingham een bezoek gebragt.

— De wanordelijkheden zijn gisteren alhier herhaald. Het talrijk gepeupel is weder handgemeen geweest met de policie; een 80tal belhamels is in hechtenis genomen.

Te Glasgow was het weder rustig, doch daarentegen waren in Edimburg ernstige onlusten uitgebroken.

— Het committé der Repeal vereeniging heeft eene proclamatie gerigt aan het Iersche volk, waarin zij het door Frankrijk gegeven voorbeeld voorstelt als navolgenswaardig en als verdienende de algeheele sympathie en bewondering van Ierland. Voorts wordt het volk uitgenoodigd om den 17 Maart, den feestdag van St. Patrick, den patroon van Ierland, eene belangrijke demonstratie te doen ten voordeele der repeal. De vereeniging geeft gevolglijk den wensch te kennen, dat op dien dag, iedere parochie zijne meeting moge houden; dat men in die vergaderingen petitiën teekene om aan het Parlement de onmiddellijke intrekking der acte van unie te verzoeken; en dat men vervolgens maatregelen neme om naar Engeland eene deputatie te zenden, die zich op eene stellige wijze zal vergewissen, of het ministerie al dan niet gezind is, om het Iersche volk van honger te laten sterven. »In afwachting van den uitslag van die poging, zegt het adres, zullen wij ons gereed houden om zulke maatregelen te nemen als de regten en belangen der natie zullen eischen."

DUITSCHLAND.

KEULEN, 9 Maart. Men zegt dat aan den generaal v. Pfuel het opperbevelhebberschap over het leger zal worden opgedragen. Eergisteren is het bevel tot oproeping der reserve afgekondigd.

— Z. M. heeft de zittingen der stenden-committés in persoon geopend met eene aanspraak, waarin de Koning het volk aanmaant, zich eendragtig rondom den troon te scharen.

— Te Munchen hebben zich den 3 de onlusten herhaald. De troepen zijn verpligt geweest op het volk te vuren. De rails der spoorwegen heeft men op onderscheidene plaatsen willen opbreken. Een adres, van 10,000 handteekeningen voorzien, is den Koning aangeboden. Den volgenden dag nam het gewapende volk eene dreigende houding aan. Men verwacht nadere tijdingen.

Ook van Frankfort verneemt men van den 5 ernstige gebeurtenissen. De burgers zijn gewapend en omsingelden het raadhuis. De vrijheid van drukpers is afgekondigd. De stads poorten zijn gesloten, en kanonnen zijn voor het stadhuis geplant.

— In onderscheidene gemeenten van den Elsas, waar een groot aantal Israëlieten zich te Durmensch gaan nederzetten, hebben betreurenswaardige ongeregeldheden plaats gehad; de meesten zijn uit die gemeente verjaagd en hunne bezittingen geplunderd. Geheele huisgezinnen zijn genoodzaakt geweest naar Colmar te vlugten. Soortgelijke wanorden hebben plaats gehad te Altkirch, waar de huizen van een aantal Israelieten geplunderd zijn. Er zijn strenge bevelen gegeven om die misdrijven voor het vervolg te voorkomen.

De heer v. Sylow, minister van Pruissen bij het Duitsch Verbond, heeft, na een vertoog bij het Vorort te hebben ingediend tegen de omwenteling van Neuchatel, insgelijks in de dagbladen van Frankfort eene protestatie doen plaatsen, waarin hij zijne vertoogen rigt tegen alle handelingen, besluiten en maatregelen, van welke zijde die ook zouden komen en hoe zij ook genoemd of verbloemd zouden mogen worden, waardoor de, bij de staatsregeling van het kanton en van het vorstendom, alsook de door het bondgenootschap gewaarborgde regten van den vorst van Neuchatel verkort en geschonden zijn geworden of verder zouden kunnen worden. Hij rigt die vertoogen bovendien uitdrukkelijk tegen alles, wat de handhaving van 's vorsten regeringsgezag, door de wettelijke tolken daarvan belemmert, of in het vervolg zou kunnen belemmeren.

ITALIE.

MILAAN, 26 Februarij. Gisteren heeft op de grenzen van Piemont eene bloedige botsing plaats gehad tusschen de Croatische soldaten en de Tyrolsche jagers. De Croaten hadden vele gekwetsten, de overige zijn naar Piemont gevlugt.

l'Italia verzekert, dat Palermo niet gezind is voor eene vredelievende schikking. Het gaat voort met het bemagtigen der forten, die nog in de magt van het gouvernement zijn.

— Een Turijnsch blad behelst een merkwaardig artikel van den beroemden schrijver, Graaf Cesar Balbo. Hij tracht zijne landgenooten gerust te stellen omtrent de vermoedelijke gevolgen der Fransche omwenteling; hij beweert verder, dat 1848 in geenen deele op 93 kan gelijken, aangezien de algemeene toestand van Europa, en die van Frankrijk in het bijzonder, eene algemeene conflagratie onwaarschijnlijk maakt. Ten slotte spoort hij zijne landgenooten aan, om onderling en met hunne vorsten eensgezind te blijven, hun aangevangen vreedzaam werk voort te zetten, en zich zorgvuldig te onthouden van alle nabootsing van hetgeen in vreemde landen gebeurt.

NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

WARSCHAU, 1 Maart. Heden zijn getrokken de 118 volgende Seriën der Poolsche Loten, à fl. 300.

N°.	25	273	726	1088	1443	1791	2046	2490
	53	374	757	1090	1466	1865	2088	2498
	79	464	769	1099	1467	1880	2109	2523
	126	482	810	1110	1492	1887	2134	2534
	145	483	852	1174	1554	1895	2169	2527
	147	518	878	1182	1558	1897	2202	2723
	169	543	880	1206	1561	1898	2211	2737
	174	566	882	1235	1564	1912	2232	2741
	186	574	920	1314	1606	1914	2233	2838
	197	602	921	1321	1625	1923	2269	28[illegible]
	223	643	1013	1334	1693	1924	2286	2891
	237	679	1014	1394	1701	1944	2302	2901
	243	691	1057	1404	1723	1954	2351	2924
	255	716	1065	1422	1725	1972	2392	
	266	718	1078	1439	1771	2010	2424	

HANDELSBERIGTEN.

Tarwe 132 ℔ roode Odessa ƒ260; 126 ℔ Oostvr. ƒ208; 127 ℔ Norder ƒ220; 128 ℔ Pools. ƒ388, 390; 390; 135 ℔ Kubanka ƒ250; 129, 131 ℔ n. Groninger ƒ24 , 246; 126 ℔ dito ƒ220.

Rogge 123 ℔ Oostvr. ƒ175, 180; 122 ℔ n. inlands. ƒ175; 118 ℔ Petersb. ƒ168.

Garst 111, 112 ℔ Deensche ƒ153, 156;; 98 ℔ n. Vriesche winter ƒ128.

Boekweit 120 ℔ Mechelsche ƒ220.

Koolzaad. Elve £vl. 54. Op 9 Vaten Olie dadelijk £vl. 57; in April 57½; Sept. en Oct. 53. *Lijnzaad* blijft lusteloos; Egyptisch 103/7 ℔ ƒ 230. *Raapolie* per 6/w ƒ 33½; Vliegend ƒ34½; primo Mei ek. ƒ 33, 2¾; Sept. ƒ32¾; Oct. 32¾; Nov. 33; Dec. 33. *Lijnolie* per 6/w. ƒ 27¼; Vliegend 26¼. *Hennepolie* per 6/w ƒ 31. *Raapkoeken* 68, 70 *Lijnkoeken* 9, 10½.

DELFT, 9 Maart. Boter ƒ44 a 49 het ¼ vat.

SNEEK, 7 Maart. Boter ƒ45.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

			9 MAART 4½ u. gebl.	10 MAART 4 u.			gebl.
Nederl., Werkel. Sch. à	2½	pCt.	40	38	à	39	38¾
Dito Dito	3	»	48	46½	»	46¾	46¼
Dito Dito op resc.	3	»			»		
Dito Dito	4	»	62	59½	»	60½	60½
O. I. Leening	4	»			»		
Amortis. Syndic.	3½	»	63		»		
Handel-Maatschappij	4½	»			»		
Haarlemmermeer	5	»			»		
Aand. Rijn-Spoorweg		»			»		
Aand. Holl. S. M.	4½	»			»		
Belgie	4½	»			»		
Dito	2½	»			»		
Dito bij Rotschild	2½	»			»		
Spanje, L. bij Ard. van 85 £	5	»	10¼	9¼	»	9½	9½
Dito Dito van 510 £		»	8	7⅞	»	8½	8⅛
Dito bij Dito onb. st.	5	»	9		»		
Dito	3	»			»		
Dito Binnenl. à 6 m	3	»	18	16	»	16¼	16¼
Coupons Ardoins		»	8	7¼	»	7¼	
Passive		»			»		
Deferred		»			»		
Fransche Uitgest.		»			»		
Portugal, te Londen	3	»	16		»		
Dito Dito	4	»	18		»		
Dito Binnenl. à 1 Conto	5	»			»		
Rusl. Ob. H. 1798 en 1816	5	»	89	84	»	87	84
Dito Dito 1828 en 1829	5	»	87	84¼	»		
Ct. b. d. 1831 en 1833	5	»			»		
Dito bij Hope	4	»			»		
Dito bij Stieglitz en C°.	5	»			»		
Cert. te Hamburg	5	»			»		
Inschrijving in Assignat.	6	»			»		
Cert. van Dito	6	»			»		
Polen, Certific.	4	»			»		
Dito Aand. met Loten fl 300		ƒ			»		
Dito Dito fl 500		»			»		
Amerika, Phil. Bank	6	pCt.			»		
Dito	5	»			»		
Dito Bank-Actiën					»		

Braz 5 pc. 79; Mexico 11, 12½; Peru 10, 11, 11; Gren. 15¾.
Koers van het Geld: Beleening 6 pCt., Prolong. 6 pCt.
Wissel-Disconto 5 pCt.

Wisselkoers.

2/m. Hamburg 34; Zigt dito 34¼; 2/m. Londen 11.70; Zigt Londen 11 89; 3/m. Lisbon. 41; 3/m. Porto 41; 2/m Petersb. 1.84.

PARIJS, 8 Maart. Fr. 3 pc. 47; id. 5 pc. 75; België $4\frac{1}{2}$ pc. 72; Rom. leening $60\frac{3}{4}$.

LONDEN, 8 Maart. Cons. cont. $81\frac{1}{8}$, $81\frac{1}{4}$; id. op tijd $81\frac{3}{8}$ a $81\frac{1}{2}$; Holl. $2\frac{1}{2}$ pc. $42\frac{1}{2}$ a $43\frac{1}{2}$; id. 4 pc. 70 a 73; Spanje 5 pc. 12 a $12\frac{1}{2}$; id. 3c. 23 a $23\frac{1}{2}$.

WEENEN, 6 Maart. Metall. 5 pc. $81\frac{1}{2}$; id. 3 pc. 55; Bank-Actiën 3 pc. 1130; Loten a fl. 250, 95; id. a 500 fl. 137.

FRANKFORT, 9 Maart. Oostenr. Met. $3\frac{1}{2}$ pc. 37; Spanje 3 pc. $20\frac{1}{4}$.

MENGELWERK.

KERK EN STAAT. (1)

III°. Door de *afschaffing eener Staatskerk* is daardoor niet de openbare eerdienst opgeheven?

Mgr. Parisis bevestigt het tegendeel. Indien het waar was, zegt hij, dat er, zonder eene godsdienst van Staat, geene openbare eerdienst bestaan kan, dan moest men ongetwijfeld tot het besluit geraken, dat 1°) de christelijke godsdienst, gedurende de drie eeuwen harer luistervolle glorie, opzigtens de aanbidding, Gode door de Maatschappij verschuldigd, een wezenlijk iets gemist heeft, en dat het er 2°) met onze H. Kerk bij alle die natiën, wier hoofden niet katholiek zijn, nog eveneens mede gelegen is: en wel van China af tot Engeland, en van Rusland tot aan de Sandwich-eilanden; zoodat zij dan in alle die streken, die zaamgenomen het grootste deel der wereld uitmaken, die wezenlijke voorwaarde zou missen.

Na zich vervolgens, ter verduidelijking der gewigtige kwestiën, die hij behandelt, in eenige beschouwingen gewikkeld en die beslissend opgelost te hebben, toont de waardige schrijver, dat het *voor eene eerdienst, om een publiek en maatschappelijk bestaan te hebben, geene behoefte is, dat zij door de opperste magten van den Staat beleden worde;* dat het, ofschoon de Kerk den geloovigen strengelijk verpligt, voor den Staat hunne gebeden te storten, *daarom geenszins onder bereik van de Staat valt, in hoedanigheid van magt, de eerdienst, de gebeden, enz. te regelen*, en dat het eindelijk *niet te wenschen zij, dat de regering de beoefening der godsdienstpligten door haren directen invloed, door hare maatregelen van materiëel gezag, onderstutte.* Wanneer de publieke magt aan de Kerk afvraagt, dat zij over hare werken haren zegen uitstorte; of wanneer zij, altijd in hoedanigheid van magt, hare heilige plegtigheden van tijd tot tijd komt bijwonen: dan zeer zeker, dan ontvangt haar de Kerk, dan wenscht zij haar geluk en zegent haar. Edoch, dat die magt er naar streve, de godsdienst, door algemeene maatregelen, door directen invloed of gezag, hoedanig en hoe dat dan ook zij, te doen beoefenen: dit is iets, wat men het minst in onze dagen wenschen, dit, al wat er tegenwoordig rampzaligst voorvallen kan.

IV. Mag men, zonder zich tegenover het Katholicismus te stellen, de *scheiding tusschen Kerk en Staat* vragen; en *welke scheiding?*

Alvorens hij dit verwikkelend en belangvol punt ingaat, oordeelt de geleerde bisschop het van wezenlijk gewigt, het antwoord op deze dubbele vraag aan eene bijkomende kwestie te toetsen, eene kwestie, welke, van waarachtig belang op zich zelve, eene voorafgaande oplossing onvermijdelijk maakt. Met de meeste helderheid bewijst hij, dat het concordaat van 1801 geenszins vernietigd is, en door de Grondwet (Charte) van 1830 evenmin kan vernietigd worden.

Dit gestaafd hebbende, keert hij tot zijne hoofdkwestie: *de scheiding van Kerk en Staat* terug. Hij toont aan, dat de Katholieken volstrekt geene algeheele scheiding willen: hetgeen zij vragen is dat de Kerk *van Staatswege* vreemd zij aan alle afhankelijkheid, en wel: (*a*) *in hare leer en verbreidingsmiddelen*; (*b*) *in hare eerdienst, regeltucht* en *gansch inwendige wetgeving. Zonder deze dubbele scheiding*, zegt hij, moeten er ongetwijfeld over die verschillende punten aanhoudend twisten en redekavelingen ontstaan, terwijl er daarentegen, *met deze scheiding*, zeer gemakkelijk omtrent al het overige eene onderling goede verstandhouding bestaan zal.

De Staat zegge tot de Kerk: »*Als Staat* ken ik niet en kan ik niet kennen, noch uwe leer, noch uwe tucht, noch uw kanoniek-regt; maar, zóólang noch het een, noch het ander de publieke orde verstore; zóólang bescherm ik er met mijn materiëel gezag *de algeheele vrijheid* van, zóólang zelfs spring ik u met mijne hulp bij. Ziedaar de wil mijner Grondwet."

De Kerk op hare beurt: »*Als Kerk*" zegt zij, »deel ik niet, en wil ik niet deelen, noch in uwe wetten, noch in uwe publieke magt; maar, mits uwe handelingen *in geenendeele met de Christuswet in strijd zijn;* dan bescherm ik ze met mijn *moreel* gezag; dan verpligt ik de geloovigen, dat zij daar hun geweten onmiddellijk aan onderwerpen: dan bid ik en laat ik alle mijne bedienaren en mijne kinderen gebeden storten voor het heil van den Staat en het geluk zijner beheerders. Ziedaar de wil van mijn Euangelie."

(1) Zie N°. 268 en 272.

Ve. Mag men, zonder de Katholieke leer te kwetsen en ondanks het verschrikkelijk misbruik, de vrijheid van drukpers boven eene censuurwet, vooraf door den staat in praktijk te brengen, verkiezen?

Meer dan iemand anders beseft Mgr. Parisis de zoo betreurenswaardige gevolgen der vrijheid van drukpers, van de vrijheid des woords en geschrifts — van die bij uitnemendheid goddelijke gaaf — door 's menschen list en boosaardigheid in een der vergiftigste pijlen tegen de maatschappij hervormd! Edoch moet men daaruit besluiten, dat alle magt tot de vernietiging dier vrijheid worde aangespoord? De geleerde prelaat denkt van neen: hij wil, dat dáár, wáár eens de burgerlijke drukpersvrijheid vastgesteld is, het openbaar maken alléén van goede gewrochten aan de ontaarde schaamteloosheid van demoraliseerende werken — door die vrijheid geduld — ten tegengift strekken kan; met de geschiedenis in de hand, gaat hij van dit zijn gezegde de waarheid staven. Menigwerf, ten tijde der Restauratie, zwaaide de censuur haren ijzeren scepter; en wat gebeurde er? Van Februarij af 1817 tot op den laatsten dag van 1824 *werden er alléén in de hoofdstad twee millioen zeven maal honderd duizend* (*zegge* 2.700.000) *boekdeelen van goddelooze, atheïstische, zedenverpestende en onzedelijke werken gedrukt!....* En, wat zou er nog heden gebeuren, was het, dat het gouvernement het censuurwapen hanteerde?! De afgrijselijkste leerstellingen gingen onverlet haren gang, terwijl de schrijvers van goede werken — als der regering hinderlijk — hare onverbiddelijke kluisters zouden moeten kussen! Wee! driewerf wee de katholijke Kerk, indien zij zich, onder welk voorwendsel dan ook, in zoo eene stelling moest geplaatst zien, dat aan hare vijanden de aanval geopend, en haar het eenig overblijvend verdedigingsmiddel, de vrijheid des woords, onmogelijk aan te wenden gemaakt werd....! Neen; de Kerk leeft te midden der ergernis onvergelijkelijk liever, dan zich, onder welke regering zulks zij, in hare vrijheid, in hare wezenlijke punten geschonden te zien! Vrij als zij was, heeft zij over de afzigtelijke schandalen van het aloud heidendom getriomfeerd: vertrapt en stom zou zij, als verbrokkeld, onder den wreedaardigen schepter eener Moscovische beschaving verkracht liggen....?! Zeer zeker, zoo besluit de doorluchtige kerkvoogd, ja, de Katholijken mogen, zonder hunne grondbeginsels te kort te doen, moeten zelfs, uit kracht van diezelfde beginselen, de drukpersvrijheid, in weerwil harer verderfelijke misbruiken, verre boven eene censuur, vooraf door de regering toe te passen, verkiezen.

(*Wordt vervolgd.*)

PUBLIEKE VERKOOPING VAN HUIZEN IN HET O. Z. HEEREN-LOGEMENT,

Op Maandag 13 Maart, 's avonds ten vijf ure.

No. 1. Een Huis en Erve, Keizersgracht, No. 276.
2. Een Huis, Tuin en Erve, Haarlemmerdijk, No. 2052.
3. Een Huis en Erve (*Tapperij*), Prinsengracht, No. 77.
4. Een dito (*Bakkerij*), Prinsengracht, No. 5896.
5. Een dito (*Bakkerij*), Prinsengracht, No. 1163.
6. Een dito (*Rouwwinkel*), Looijersgracht, No. 6355. } te zamen
7. Een dito (*Melk-Affaire*), naast Perceel No. 6. } in slag.
8. Een Pakhuis en Erve, Prinsengracht, No. 6237.
9. Een dito, als voren, in den Bleekersgang, No. 6247.
10. De Heerlijkheid van Hoog- en Aardswoude, c. a., langs Opmeer, in het kanton Medemblik, arrondissement Hoorn. } te zamen in slag.
11. De Koren-, Vlas- en Moestienden, in bovengenoemde Heerlijkheid. } te zamen in slag.
12. Een Huis, Tuin en Erve, Keizersgracht, No. 2866.
13. Een Koetshuis, Stalling en Erve, Romeinsarmsteeg, No. 4937.
14. Een Huis, Tuin en Erven, IJgracht, No. 247 en 48.
15. Een Huis en Erve, Kerkstraat, No. 3332.
16. Een Huis, Achterhuis en Erve (*Tapperij*), Keizersgracht, No. 575.
17. Een Huis en Erve (*Parapluie-Affaire*), Halsteeg, No. 1798.
18. Het Buitenverblijf *Nooit Volmaakt*, Schapenburgerpad buiten de Leidsche Poort, No. 107.
19. Een Huis en Erve, Bloemstraat, No. 2471.
20. Een Huis, Tuin en Erve, Tigchelstraat, No. 5365.
21. Een Huis en Erve (*Bakkerij*), Buiten-Schipperstraat, No. 2590.
22. Een dito (*Tapperij*), hoek Oude Schans en Boomsloot, No. 3021.
23. Een dito, Zeedijk, No. 426.
24. Een Pakhuis, Achterhuis en Erve, N. Z. Achterburgwal, No. 3880.

ADVERTENTIEN.

Heden overleed na eene langdurige ongesteldheid, mijn geliefde Zoon JOHANNES PETRUS HOMULLE, in den ouderdom van ruim 26 jaren, diep betreurd door mij, mijne kinderen en behuwdkinderen.

AMSTERDAM, 6 Maart 1848. — WED. H. L. HOMULLE, Geb. VAN DER MAAS.

BOEKVERKOOPING.

Op *Woensdag 22 Maart* en volgende dagen, zal de Boekhandelaar G. D. BOM, te AMSTERDAM, Water N°. 30, publiek Verkoopen: Eene nette Verzameling **BOEKEN**, waarin omtrent verschillende vakken van Geleerdheid, Wetenschap en Smaak, ook belangrijke werken sorteren; voorts AARD- en HEMELGLOBEN, ATLASSEN, PRENTWERKEN, MUZIJK, GEDENKPENNINGEN en MUNTEN, GESLACHT-, WAPEN- en PENNINGKUNDIGE BOEKEN; eene Collectie welgeconserveerde HOORNS en SCHELPEN, LIEFHEBBERIJEN, RARITEITEN, enz. enz. Gedeeltelijk nagelaten door Wijlen den Eerw. Heer J. KORTJANSSE, R. K. Pastoor te *Wormerveer*. Te zien Maandag en Dingsdag 20 en 21 Maart, des voormiddags van 10 tot 3 ure.

De Catalogus is op *franco* aanvrage à 10 Cents verkrijgbaar bij G. D. en G. THEOD. BOM, alsmede bij den Boekhandelaar H. A. ZWEERS.

FABRIEK VAN KERK-ORNEMENTEN
te Helmond.

De ondergeteekende beveelt zich in de gunst der Eerwaarde Heeren Geestelijken voor zijn goed gesorteerd Magazijn van **KERKSTOFFEN**, als: GALONNEN, FRANJES, AGREMENTEN en VAANKWASTEN in alle kwaliteiten. BORDUURWERKEN in fijn en half fijn goud en zilver, effen, gekleurde en met goud doorwerkte ZIJDEN STOFFEN, ZWARTE ZIJDEN- en WOLLEN CEINTUURS, KERKBLOEMEN en wat verder tot het vak behoort. Maakt, vermaakt en repareert alle soorten van ORNEMENTEN. Men vindt bij hem steeds voorhanden: gemaakte CASUIFELS, CHOORKAPPEN, STOOLEN enz., en hij verzekert eene billijke en solide bediening.

PAULUS SUTORIUS.

NB. *Op aanvrage kan men stalen of gemaakte stukken ter bezigtiging bekomen.*

AAN DE R. K. ZANGKOREN.

H. A. ZWEERS, Kalverstraat, 168, *Amsterdam*, heeft aangekocht de volgende werkjes, welke bij hem en bij alle Boekhandelaren te verkrijgen of te ontbieden zijn:

I. **VERZAMELING** van Gezangen op alle de Hoogtijden des Jaars, (voor den Advent, Kerstijd, Vastetijd, Paasch- en Pinksterfeest), op de noten ƒ 1.25; zonder noten 30 Cents; Orgelpartij . . . . ƒ 1.25

II. **DE AMSTERDAMSCHE** en **KEULSCHE MISSEN**, 1e stem, 2e stem en Orgelpartij, ieder ƒ 1.50

III. **GEZANGEN** in de Vaste enz (op noten) ƒ 0.40

IV. **GEZANGEN** op Witten Donderdag en Goeden Vrijdag (op noten) Pange lingua en Vexilla regis. ƒ 0.20

Ook zijn bij hem te bekomen:

DE LEUVENSCHE MISSEN, 1e en 2e partij, ieder . . . . ƒ 3.25

Tevens belast hij zich met de bezorging van alle R. K. Kerk-Muzijk.

J. J. ARKESTEYN EN ZOON, Boekdrukkers te *'s Hertogenbosch*, hebben verzonden:

FELLER. (F. X. DE) Geschiedkundig Woordenboek of Beknopte Levensbeschrijvingen van Mannen en Vrouwen, die, van het begin der Wereld tot op onzen tijd, zich door vernuft, begaafdheden, deugden, dwalingen of misdaden hebben beroemd of berucht gemaakt; voorafgegaan door eene Tijdrekenkundige verhandeling, om de verschillende artikelen, in het Woordenboek verspreid, tot een Geschiedkundig geheel te maken. Naar het Fransch, met een groot aantal nieuwe artikels verrijkt, en met dezulke vermeerderd die eene meer onmiddellijke betrekking tot de Nederlanden hebben. XXIIIe. deel, Lett. S E S. — T O P. Prijs . . . . ƒ 3,50
Best Papier. . . . . - 4,80

Onder de voorname personen welke men in dit deel aantreft, zijn: SICARD, SIEYES, VAN SPAENDONCK, Mevrouw STAEL-HOLSTEIN, Graaf STANHOPE, Vrijheer VON STEIN, Graaf ZU STOLBERG, SURLET DE CHOKIER, Regent van België, Graaf VAN SUWGROW, TALLEYRAND-PERRIGORD (MAURITS), TALLIEN, TALMA, THORNWALDSEN, enz, enz.

AANTEEKENINGEN en **BIJLAGEN**, tot de Lijkrede van DANIEL O'CONNELL, uitgesproken te *Rome*, door Pater VENTURA, Theatijn, zoo als deze gevoegd zijn bij de tweede uitgave van gemelde Lijkrede . . . . ƒ 0.40

WAT IS INDERDAAD GODSDIENSTIG ZIJN? door C. STOLK, R. C. Pastoor, te *Zierikzee*, Kerkelijk goedgekeurd . . . . ƒ 0.25

DE WEL DOORGEBRAGTE DAG, naar het Fransch, van den Abt DUCHAINE, Kerkelijk goedgekeurd . . . . ƒ 0.05
Bij getallen van honderd . . . . ƒ 3.00

LEESBOEK voor de Hoogste Klasse, ten dienste der Scholen, 2e Stukje . . . . ƒ 0.30

Debiteren met goed succes eene opvolgende Collectie *zeer gezochte Schoolwerkjes*, waarvan de Catalogus bij *franco* aanvrage gezonden wordt.

Hebben een aantal Werkjes voor den H. Tijd van de VASTE uitgegeven, welke alom verkrijgbaar zijn.

Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever